

Sygn. akt I CSK 2665/22

POSTANOWIENIE

Dnia 21 listopada 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Maciej Kowalski

w sprawie z powództwa W. spółki akcyjnej w N.
przeciwko Bank spółce akcyjnej w W.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 21 listopada 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej pozwanego
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z dnia 21 kwietnia 2021 r., sygn. akt VII AGa 621/20,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od Bank spółki akcyjnej w W. na rzecz W. spółki akcyjnej w N. 12500 (dwanaście tysięcy pięćset) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W związku ze skargą kasacyjną pozwanego od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z 2 kwietnia 2021 roku w sprawie z powództwa W. Spółki Akcyjnej w N. przeciwko Bank spółce akcyjnej w W. o zapłatę należy podnieść, co następuje:

Skarga kasacyjna jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, przysługującym od prawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji, o przede wszystkim publicznoprawnym celu (postanowienia SN: z 7 października 2020 r., II CSK 670/19; z 24 lutego 2016 r., V CSK 488/15). Sąd Najwyższy jako sąd kasacyjny, nie jest sądem powszechnym trzeciej instancji, zaś skarga kasacyjna nie jest środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej

instancji kończącego postępowanie w sprawie. Rolą skargi kasacyjnej nie jest korygowanie wszelkich orzeczeń sądowych zawierających uchybienia, lecz ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni i stosowania prawa oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój orzecznictwa i prawa pozytywnego.

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania w razie wykazania przez stronę, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych, budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, skarżący przytoczył przesłanki z art. 398⁹ § 1 punkt 1 i 4 k.p.c., tj. istnienie istotnego zagadnienia w sprawie oraz oczywistą zasadność skargi.

Przedstawienie okoliczności, uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne, polega na sformułowaniu samego zagadnienia oraz wskazaniu argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, w tym także, na sformułowaniu własnego stanowiska przez skarżącego. Wywód ten powinien być zbliżony do tego, jaki jest przyjęty przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 9 maja 2006 r., V CSK 75/06). Twierdzenie o występowaniu istotnego zagadnienia prawnego jest uzasadnione tylko wtedy, kiedy przedstawiony problem prawny nie został jeszcze rozstrzygnięty przez Sąd Najwyższy lub kiedy istnieją rozbieżne poglądy w tym zakresie, wynikające z odmiennej wykładni przepisów konstruujących to zagadnienie (zob. postanowienia Sądu Najwyższego z 10 marca 2010 r., II UK 363/09 i z 12 marca 2010 r., II UK 400/09).

Skarżący wskazał, że zagadnienie prawne sprowadza się do wyjaśnienia kwestii czy i w jakim zakresie możliwe jest zastosowanie w polskim porządku prawnym nieimplementowanych przepisów Dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 21.04.2004 w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz Dyrektywy Komisji 2006/73/WE z 10.08.2006 wprowadzającej środki

wykonawcze do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia przez przedsiębiorstwa inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tej dyrektywy w drodze prounijnej wykładni przepisów prawa polskiego. Wskazał także na problem, czy i w jakim zakresie można w drodze prounijnej wykładni przepisów prawa polskiego kształtować prawa i obowiązki podmiotów prywatnych w relacjach kontraktowych i przedkontraktowych w sytuacji, gdy przepisy dyrektyw Unii Europejskiej (Dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 21.04.2004 w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz Dyrektywy Komisji 2006/73/WE z 10.08.2006 wprowadzającej środki wykonawcze do dyrektywy 2004/39/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do wymogów organizacyjnych i warunków prowadzenia przez przedsiębiorstwa inwestycyjne oraz pojęć zdefiniowanych na potrzeby tej dyrektywy) nie zostały implementowane do polskiego porządku prawnego.

Zagadnienia te obecnie nie rodzą wątpliwości interpretacyjnych i wskazuje się, że na Banku - jako instytucji zaufania publicznego ciąży, przy wykonywaniu obowiązków, powinność respektowania zasady prowsólnotowej interpretacji prawa polskiego (wyrok Sądu Najwyższego z 16 lutego 2012 r., IV CSK 225/11, OSNC 2012, nr 9, poz. 105). Jak wskazał Sąd Najwyższy, na instytucjach finansowych, w tym na bankach, spoczywają takie obowiązki, jak np. kierowanie wszystkich informacji do klientów w sposób jasny, rzetelny i niewprowadzający w błąd oraz ostrzeganie o ryzyku związanym z inwestycjami w taki sposób, aby były zrozumiałe i pozwalające podjąć świadome decyzje, także ze względu na osobę klienta i ocenę odpowiedności dla niego proponowanego instrumentu finansowego, a ponadto o granicach ryzyka finansowego dla niego i banku (zob. wyroki Sądu Najwyższego z 5 października 2012 r., IV CSK 166/12; z 16 lutego 2012 r., IV CSK 225/11; z 9 listopada 2012 r., IV CSK 284/12, OSNC 2013, nr 6, poz. 77; z 19 września 2013 r., I CSK 651/12).

Pozwany przedstawia także problem czy możliwa jest prounijna wykładnia przepisów polskiego prawa, w tym ogólnej zasady uczciwości i rzetelności kontraktowej (w oparciu o art. 5 k.c.) prowadząca do kreowania nowych obowiązków podmiotów prywatnych nieprzewidzianych przez przepisy prawa

krajowego lub rozszerzenia zakresu obowiązków podmiotów prywatnych wynikających z treści norm przepisów krajowych, gdy postanowienia dyrektywy nie zostały implementowane do polskiego porządku prawnego w terminie przeznaczonym na jej implementację.

Nadto skarżący wskazuje na problem, czy i w jakim zakresie możliwe jest stosowanie art. 5 k.c., jako przepisu prywatnoprawnego, do określenia sposobu wykonania obowiązków wynikających z przepisów prawa publicznego oraz czy możliwe jest stosowanie w drodze jego prounijnej wykładni art. 5 k.c. do określenia sposobu wykonania obowiązków wynikających z przepisów prawa publicznego.

Zagadnienia przedstawione przez skarżącego nie mają charakteru nowości i były już przedmiotem wypowiedzi sądu Najwyższego (wyrok Sądu Najwyższego z 8 września 2017 r. II CSK 845/16; z 5 października 2012 r. IV CSK 166/12; z 19 września 2013 r., I CSK 651/12 i z 8 września 2017 r. II CSK 845/16).

Oparcie wniosku na przesłance oczywistej zasadności wymaga wykazania przez skarżącego niewątpliwej, widocznej na pierwszy rzut oka (*prima facie*), bez konieczności pogłębionej analizy, sprzeczności wykładni lub zastosowania prawa materialnego lub procesowego z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji (m.in. postanowienia SN: z 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07; z 26 lutego 2008 r., II UK 317/07; z 9 maja 2008 r., II PK 11/08; z 21 maja 2008 r., I UK 11/08; z 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08).

Skarżący powinien zawrzeć w skardze wyodrębniony wywód prawny wskazujący, w czym przejawia się oczywistość naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z 5 września 2008 roku, I CZ 64/08, z 19 grudnia 2001 roku, IV CZ 200/01, z 9 czerwca 2008 roku, II UK 37/08).

Oczywistej zasadności skargi kasacyjnej skarżący upatruje w tym, że powołuje jednocześnie jako zagadnienie prawne możliwość zastosowania w polskim porządku prawnym przepisów dotyczących Dyrektywy MiFID oraz przepisów odnoszących się do zasad współżycia społecznego, oraz fakt, że przez odtworzenie przez Sąd Apelacyjny aktów staranności banków względem klientów

dopuścił się on naruszenia przepisów Dyrektywy MiFID oraz przepisów odnoszących się do zasad współżycia społecznego tj. art. 5 k.c. oraz art. 58 § 2 k.c.

Przesłanki wskazane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. wykluczają się, gdyż skarga kasacyjna nie może być uznana za oczywiście uzasadnioną, jeżeli o występowaniu tej przesłanki miałoby świadczyć naruszenie przepisów prawa, których wykładnia nasuwa tak duże wątpliwości, że konieczne jest ich wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy w ramach sformułowanego w tej sprawie zagadnienia prawnego. Albo jest tak, że w sprawie są istotne wątpliwości prawne, wobec czego jej rozstrzygnięcie nie jest oczywiste, albo nie ma żadnych wątpliwości tego rodzaju, a występują rażące uchybienia wytknięte w skardze, świadczące o jej oczywistej zasadności (zob. postanowienia SN z 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14, z 26 listopada 2013 r., I UK 291/13, postanowienie SN z 21 stycznia 2022 r., I CSK 1285/22). Tym samym skarżący nie wykazał naruszenia prawa widocznego na pierwszy rzut oka.

W tym stanie rzeczy, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 9 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 r., poz. 1800 ze zm.).

[as
at]